

Dosarul nr. 3ra-1040/18

Prima instanță: Judecătoria Căușeni, sediul Central (jud: S. Pleșca)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: M. Anton, V. Cotorobai, A. Panov)

DECIZIE

03 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Iulia Sîrcu
Galina Stratulat, Dumitru Visternicean
Dumitru Mardari, Nicolae Craiu

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, recursul declarat de Ion Sandu, reprezentat de avocatul Renat Grigoraș,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ion Sandu împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale și Oficiului Teritorial Căușeni al Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea de a recalcula și achita pensia,

împotriva deciziei din 15 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, casată integral hotărârea din 21 septembrie 2017 a Judecătoriei Căușeni, sediul Central și emisă o hotărâre nouă de respingere a acțiunii,

c o n s t a t ă :

La 27 ianuarie 2017, Ion Sandu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale și Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Căușeni (în prezent Oficiul Teritorial Căușeni al Casei Naționale de Asigurări Sociale) cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea de a recalcula și achita pensia.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că prin Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 23 din 20 iulie 1995, a fost numit în funcția de judecător. Începând cu 14 ianuarie 2009, în temeiul art. 32 din Legea cu privire la statutul judecătorului nr. 544 din 20 iulie 1995, i-a fost stabilită pensie de judecător pentru vechime în muncă în mărime de 80 % din salariul judecătorului în exercițiu. Dat fiind faptul că a continuat să activeze în funcția de judecător, recalcularea pensiei în dependență de salariul realizat de judecătorii în exercițiu a fost suspendată.

Ion Sandu a invocat că prin decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 1970-VII din 18 martie 2016 a fost numit în funcție de președinte al Judecătoriei Căușeni. Iar prin Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 2483 din 01 decembrie 2016, la cererea proprie, a fost eliberat din funcția de președinte și judecător al Judecătoriei Căușeni, în temeiul art. 25 alin. (1) lit. a), 26 din Legea cu privire la statutul judecătorului.

Reclamantul a afirmat că la 12 decembrie 2016, în conformitate cu art. 30 alin. (1) din Legea privind pensiile de asigurări sociale de stat nr. 156 din 14 octombrie 1998, art. 32 din Legea cu privire la statutul judecătorului nr. 544 din 20 iulie 1995 și art. 4 alin. (1), (2) lit. c), 5 alin. (1) lit. c) din Legea privind salarizarea judecătorilor nr. 328 din 23 decembrie 2013, a solicitat CTAS Căușeni recalcularea și achitarea integrală a pensiei, reieșind din salariul realizat în ultima funcție deținută de judecător și președinte al Judecătoriei Căușeni, anexând la cerere actele confirmative respective, inclusiv certificatul nr. 8-1-14476 din 07 decembrie 2016, eliberat de șeful secretariatului Judecătoriei Căușeni, potrivit căruia salariul lunar, realizat în ultima funcție a constituit 17 752 de lei.

Ion Sandu a menționat că prin decizia din 20 decembrie 2016 a CTAS Căușeni, i-a fost recalculată pensia din salariul judecătorului în exercițiu – 16 138 de lei, iar în recalcularea pensiei din sporul la salariu acordat pentru exercitarea funcției de președinte al Judecătoriei Căușeni i s-a refuzat fără motivarea soluției. Cu decizia dată nu este de acord, la 27 decembrie 2016 contestând-o la CNAS cu cerere prealabilă, prin care a solicitat recunoașterea ca fiind neîntemeiat a refuzului CTAS Căușeni din 20 decembrie 2016 în recalcularea pensiei, cu recalcularea și achitarea integrală, începând cu 10 decembrie 2016, a pensiei reieșind din salariul realizat în ultima funcție de jucător și președinte al Judecătoriei Căușeni.

Reclamantul a susținut că la 26 ianuarie 2017 a recepționat scrisoarea CNAS nr. II-03/04-43 din 24 ianuarie 2017, prin care i s-a comunicat că pensia sa a fost recalculată ținându-se cont de salariul judecătorului în exercițiu, luându-se în considerare vechimea în muncă ca judecător la momentul stabilirii inițiale a pensiei pentru vechime în muncă, cererea prealabilă fiind astfel respinsă.

Ion Sandu consideră că răspunsul CNAS este ilegal și neîntemeiat, or, în cazul demisiei, pensia judecătorului a cărei recalculare a fost suspendată, se va recalcula ținându-se cont de mărimea salariului acestuia realizat în ultima funcție deținută. Prin urmare, din salariul realizat în ultima funcție de judecător și președinte al Judecătoriei Căușeni (17 752 de lei), CTAS Căușeni urma să-i stabilească pensie în mărime de 80 % sau 14 201,60 de lei, diferența față de pensia stabilită constituind de 1 291, 20 de lei.

Reclamantul a solicitat recunoașterea ca fiind neîntemeiat refuzul în recalcularea pensiei din salariul realizat în ultima funcție de judecător și președinte al Judecătoriei Căușeni, cu obligarea CNAS de a recalcula și achita integral, începând cu 10 decembrie 2016, pensia reieșind din salariul realizat în ultima funcție deținută de judecător și președinte al Judecătoriei Căușeni, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 21 septembrie 2017 a Judecătoriei Căușeni, sediul Central, acțiunea a fost admisă integral și s-a recunoscut neîntemeiat refuzul în recalcularea pensiei lui Ion Sandu reieșind din salariul realizat din ultima funcție de judecător și președinte al Judecătoriei Căușeni. S-a obligat CNAS să recalculeze pensia lui Ion Sandu reieșind din salariul realizat în ultima funcție de 17 752 de lei, începând cu 10 decembrie 2016 și să-i achite lui Ion Sandu diferența dintre pensia recalculată reieșind din salariul de 17 752 de lei și pensia stabilită în conformitate cu decizia Oficiului Teritorial Căușeni al CNAS din 20 decembrie 2016 (12 910,4 lei), pentru perioada începând cu 10 decembrie 2016 și până la recalcularea pensiei lui Ion Sandu.

Prin decizia din 15 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, casată hotărârea din 21 septembrie

2017 a Judecătoriei Căușeni, sediul Central și pronunțată o nouă hotărâre, prin care acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 12 iunie 2018, Ion Sandu a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 15 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău și menținerea hotărârii din 21 septembrie 2017 a Judecătoriei Căușeni, sediul Central.

În susținerea recursului, recurentul a invocat că instanța de apel, la emiterea deciziei din 15 martie 2018, nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și anume, art. 3 din Legea privind salarizarea judecătorilor și procurorilor nr. 328 din 23 decembrie 2013, care prevede expres că pentru activitatea desfășurată, judecătorul are dreptul la un salariu lunar care constă din salariul de funcție și sporul pentru exercitarea unor funcții de conducere.

Astfel, consideră Ion Sandu că instanța de apel a concluzionat greșit că intimata-pârâtă CNAS corect i-a recalculat pensia reieșind din salariul judecătorului în exercițiu, motivând că legea nu indică din salariul președintelui.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului atestă faptul că decizia din 15 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău redactată integral, a fost expediată în adresa recurentului Ion Sandu la 27 martie 2018 potrivit scrisorii de însoțire nr. 3805-4 (f.d. 117), lipsind date cu privire la recepționarea acesteia.

În circumstanțele relevate, recursul declarat de Ion Sandu la 12 iunie 2018 se consideră a fi depus în termenul prevăzut de lege.

La 03 iulie 2018, în adresa CNAS și Oficiului Teritorial Căușeni al CNAS a fost expediată copia recursului declarat de Ion Sandu, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, însă acestea nu și-au valorificat acest drept și nu au depus referință.

Prin încheierea din 19 septembrie 2018 a Curții Supreme de Justiție, recursul declarat de Ion Sandu a fost considerat admisibil.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis, cu casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

Potrivit art. 26 alin. (1) lit. a) din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, actul administrativ contestat poate fi anulat, în tot sau în parte, în cazul în care este ilegal în fond ca fiind emis contrar prevederilor legii.

Conform art. 32 alin. (1) din Legea cu privire la statutul judecătorului nr. 544 din 20 iulie 1995, în redacția la data solicitării, judecătorul care a atins vârsta de 50 de ani și are o vechime în muncă de cel puțin 20 de ani, dintre care cel puțin 12 ani și 6 luni a activat în funcția de judecător, are dreptul la pensie pentru vechime în muncă în proporție de 55% din salariul mediu lunar, iar pentru fiecare an complet de muncă peste

vechimea de 20 de ani – de 3%, dar în total nu mai mult de 80% din salariul mediu lunar. Pensia judecătorului se recalculează ținându-se cont de mărimea salariului lunar al judecătorului în exercițiu.

Potrivit art. 3 alin. (1) din Legea privind salarizarea judecătorilor și procurorilor nr. 328 din 23 decembrie 2013, pentru activitatea desfășurată, judecătorul și procurorul au dreptul la un salariu lunar care constă din salariul de funcție și sporul pentru exercitarea unor funcții de conducere.

În conformitate cu art. 4 alin. (1) și (2) lit. c) din Legea privind salarizarea judecătorilor și procurorilor, salariul de funcție al judecătorului se stabilește în funcție de nivelul instanței judecătorești la care acesta își desfășoară activitatea și de vechimea în muncă în funcția de judecător. Salariul de funcție al judecătorului din cadrul instanței judecătorești se stabilește în cuantum de 3,5 salarii medii pe economie pentru judecătorul care are o vechime în muncă în funcția de judecător de peste 12 ani.

Art. 5 alin. (1) lit. c) din aceeași Lege prevede că pentru exercitarea funcției de președinte sau de vicepreședinte al instanței judecătorești, judecătorul beneficiază de un spor calculat în raport procentual față de salariul de funcție în cuantum de 10% – pentru exercitarea funcției de președinte al judecătoriei.

Conform art. 128 alin. (1) din Codul muncii, salariul reprezintă orice recompensă sau câștig evaluat în bani, plătit salariatului de către angajator în temeiul contractului individual de muncă, pentru munca prestată sau care urmează a fi prestată.

Art. 130 alin. (1) din Codul muncii prevede că salariul include salariul de bază (salariul tarifar, salariul funcției), salariul suplimentar (adaosurile și sporurile la salariul de bază) și alte plăți de stimulare și compensare.

Iar, art. 165 alin. (1) din Codul muncii stipulează că salariul mediu include toate drepturile salariale din care, conform legislației în vigoare, se calculează contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii, cu excepția plăților cu caracter unic.

Din suportul probator prezent la materialele cauzei rezultă că prin Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 23 din 20 iulie 1995, Ion Sandu a fost numit în funcția de judecător.

Începând cu 14 ianuarie 2009, în temeiul art. 32 din Legea cu privire la statutul judecătorului nr. 544 din 20 iulie 1995, lui Ion Sandu i-a fost stabilită pensie de judecător pentru vechime în muncă în mărime de 80 % din salariul judecătorului în exercițiu.

Dat fiind faptul că Sandu Ion a continuat să activeze în funcția de judecător, recalcularea pensiei în dependență de salariul realizat de judecătorii în exercițiu a fost suspendată.

Prin decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 1970-VII din 18 martie 2016 a fost numit în funcție de președinte al Judecătoriei Căușeni (f.d. 11).

Ulterior, prin Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 2483-VII din 01 decembrie 2016, la cererea proprie, a fost eliberat din funcția de judecător și președinte al Judecătoriei Căușeni, în temeiul art. 25 alin. (1) lit. a), 26 din Legea cu privire la statutul judecătorului (f.d. 12).

Urmare, la 12 decembrie 2016 Ion Sandu a solicitat CTAS Căușeni recalcularea și achitarea integrală a pensiei reieșind din salariul realizat în ultima funcție deținută de judecător și președinte al Judecătoriei Căușeni, anexând la cerere actele confirmative respective, inclusiv certificatul nr. 8-1-14476 din 07 decembrie 2016, eliberat de șeful

secretariatului Judecătoriei Căușeni, potrivit căruia salariul lunar, realizat în ultima funcție a constituit 17 752 de lei.

Prin decizia din 20 decembrie 2016 a CTAS Căușeni, i-a fost recalculată pensia din salariul judecătorului în exercițiu – 16 138 de lei, iar în recalcularea pensiei din sporul la salariu acordat pentru exercitarea funcției de președinte al Judecătoriei Căușeni i s-a refuzat (f.d. 6 verso).

La 27 decembrie 2016, Ion Sandu a contestat cu cerere prealabilă decizia din 20 decembrie 2016 a CTAS Căușeni, solicitând recunoașterea ca fiind neîntemeiat a refuzului CTAS Căușeni din 20 decembrie 2016 în recalcularea pensiei, cu recalcularea și achitarea integrală, începând cu 10 decembrie 2016, a pensiei reieșind din salariul realizat în ultima funcție de jucător și președinte al Judecătoriei Căușeni (f.d. 7-8).

Prin răspunsul nr. II-03/04-43 din 24 ianuarie 2017, CNAS i-a comunicat că pensia sa a fost recalculată ținându-se cont de salariul judecătorului în exercițiu, luându-se în considerare vechimea în muncă ca judecător la momentul stabilirii inițiale a pensiei pentru vechime în muncă, refuzându-i astfel în satisfacerea cererii prealabile (f.d. 9).

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că este neîntemeiat refuzul CNAS în recalcularea pensiei reieșind din salariul realizat în ultima funcție de judecător și președinte al Judecătoriei Căușeni, or, din prevederile legale citate rezultă că salariul lunar al judecătorului în exercițiu, în baza căruia se recalculează pensia, se constituie din salariul de funcție și după caz, sporul pentru exercitarea funcției de conducere.

Prin urmare, instanța de recurs constată că decizia din 20 decembrie 2016 a CTAS Căușeni a fost emisă cu încălcarea prevederilor art. 32 din Legea cu privire la statutul judecătorului, întrucât la recalcularea pensiei recurentului-reclamant, intimata-pârâtă nu a luat în calcul sporul plătit lui Ion Sandu pentru exercitarea funcției de președinte al Judecătoriei Căușeni, care, prin prisma normelor de drept suscitade, constituie parte componentă a salariului lunar al judecătorului în exercițiu.

În circumstanțele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră întemeiată concluzia Judecătoriei Căușeni, sediul Central de admitere integrală a acțiunii și recunoaștere ca fiind neîntemeiat refuzul în recalcularea pensiei lui Ion Sandu reieșind din salariul realizat din ultima funcție de judecător și președinte al Judecătoriei Căușeni, cu obligarea CNAS de a recalcula pensia lui Ion Sandu reieșind din salariul realizat în ultima funcție de 17 752 de lei, începând cu 10 decembrie 2016 și de a-i achita diferența dintre pensia recalculată reieșind din salariul de 17 752 de lei și pensia stabilită în conformitate cu decizia Oficiului Teritorial Căușeni al CNAS din 20 decembrie 2016 (12 910,4 lei), pentru perioada începând cu 10 decembrie 2016 și până la recalcularea pensiei lui Ion Sandu.

Iar Curtea de Apel Chișinău, prin decizia din 15 martie 2018, eronat a ajuns la concluzia de a respinge acțiunea ca neîntemeiată din motiv că, legea nu indică recalcularea pensiei reieșind din salariul de președinte al judecătoriei, deoarece art. 3 alin. (1) din Legea privind salarizarea judecătorilor și procurorilor prevede expres că pentru activitatea desfășurată, judecătorul are dreptul la un salariu lunar care constă din salariul de funcție și sporul pentru exercitarea unor funcții de conducere.

De asemenea, art. 130 alin. (1) din Codul muncii stipulează că salariul include salariul de bază (salariul tarifar, salariul funcției), salariul suplimentar (adaosurile și sporurile la salariul de bază) și alte plăți de stimulare și compensare.

Date fiind cele relevate, instanța de recurs conchide că hotărârea din 21 septembrie 2017 a Judecătoriei Căușeni, sediul Central este întemeiată și legală, iar decizia din 15 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău urmează a fi casată ca fiind neîntemeiată.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că hotărârea primei instanțe este legală și întemeiată, iar instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Ion Sandu, reprezentat de avocatul Renat Grigoraș, a casa integral decizia din 15 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău și a menține hotărârea din 21 septembrie 2017 a Judecătoriei Căușeni, sediul Central.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Ion Sandu, reprezentat de avocatul Renat Grigoraș.

Se casează integral decizia din 15 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău și se menține hotărârea din 21 septembrie 2017 a Judecătoriei Căușeni, sediul Central, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ion Sandu împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale și Oficiului Teritorial Căușeni al Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea de a recalcula și achita pensia.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

judecătorii

Galina Stratulat

Dumitru Visternicean

Dumitru Mardari

Nicolae Craiu